

**ДО ЮВІЛЕЮ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ**

Відкрити на території Полтавщини навчальні заклади ветеринарного профілю пропонували в різні часи міністр внутрішніх справ Російської імперії Василь Кочубей (1803), губернські земські збори (1906) [6], засновник і перший директор Полтавської зональної науково-дослідної ветеринарної станції доктор ветеринарних наук Трифон Васильович Пашов [3, 4] та завідувач кафедри мікробіології і ветеринарії Полтавського сільськогосподарського інституту доктор ветеринарних наук, професор Костянтин Павлович Чепуров [1]. Однак реально були відкриті і певний час діяли ветеринарно-фельдшерська школа при Дібрівському кінному заводі Миргородського району (1899–1924), ветеринарно-фельдшерські курси (ветеринарний технікум) (1922–1924) по вулиці Г. Сковороди в Полтаві (можливо, в приміщеннях теперішньої Полтавської державної аграрної академії) та Писарівщанський ветеринарно-зоотехнічний технікум Диканського району (1939–1941, 1943–1978). Із 1967 року по сьогоднішній день ветеринарних фельдшерів готують у Хомутецькому ветеринарно-зоотехнічному технікумі Миргородського району [4].

Ідея про відкриття в Полтаві вищого навчального закладу ветеринарного профілю остаточно визріла і почала втілюватися в життя з 1991 року, зокрема узгоджувальна і документальна частини. Проте лише з 1 вересня 1992 року почав діяти в Полтавському сільськогосподарському інституті (ПСГІ) факультет ветеринарної медицини (ФВМ) на базі зооінженерного факультету (ЗІФ). Цьому передувала напружена праця з його організації ректора ПСГІ професора Олександра Михайловича Куценка, першого проректора доцента Віталія Михайловича Нагаєвича, декана ЗІФ доцента Володимира Сергійовича Тендітника, завідувача кафедри мікробіології і ветеринарії професора Алевтини Федорівни Каришевої і голови Асоціації спеціалістів ветеринарної медицини Полтавської області доктора ветеринарних наук Василя Петровича Бердника. Підтримували проект начальник ветеринарного відділу Полтавського облсільгоспуправління Василь Панасович Ковпак та його головний ветеринарний лікар Володимир Григорович Педора.

Не можна не згадати з особливою вдячністю за підтримку і допомогу в організації ФВМ начальника Головного управління ветеринарії міністерства сільського господарства України кандидата ветеринарних наук Павла Петровича До-

стоєвського і головного спеціаліста агропромислового комплексу Кабінету Міністрів України доктора ветеринарних наук Віталія Івановича Хоменка. Вони, як самі відповідальні керівники із ветеринарії нашої держави, дали «зелену вулицю» проекту полтавців. Тому є підстави вважати і їх організаторами ФВМ ПДАА.

Далі був наступний, затяжний, найважчий етап будівництва факультету – становлення. Більшість кафедр прийшлося організовувати майже з нуля. Павло Петрович продовжував підтримувати новостворений факультет. Під час перших трьох випусків спеціалістів він був головою державної екзаменаційної комісії. На наступних трьох випусках його змінив начальник ветеринарного відділу Полтавського облвиконкому Сергій Васильович Аранчій.

Сергій Васильович від природи був талановитим організатором. Про ФВМ і кафедру анатомії та фізіології тварин, в якій працював за сумісництвом на посаді доцента, він турбувався так, як і про всю службу ветеринарної медицини Полтавщини, і без перебільшення можна стверджувати – й України. Його допомога була різнобічною – від моральної і організаційної до матеріальної. Це оплата за підручники, прилади і обладнання, телевізори і комп'ютери, допомога студентам-відмінникам у вигляді стипендій, а потім премій і т.п. Треба відзначити, що професор Валентина Іванівна Аранчій ще як проректор, а тепер і ректор ПДАА продовжує турбуватись про ФВМ так, як це робив Сергій Васильович.

Посильний вклад у становлення та розвиток ФВМ внесли доктор сільськогосподарських наук професор Віктор Микитович Писаренко, доктор ветеринарних наук професор Петро Петрович Герцен, доктори біологічних наук професори Юрій Гаврилович Курило і Олександр Федосієвич Манжос, кандидати ветеринарних наук, доценти Петро Іванович Локес і Павло Прохорович Шатохін та інші вчені [4].

До часу 20-річчя на ФВМ захистили 3 докторські дисертації і 10 кандидатських, а його випускники – 4 докторські і 23 – кандидатські [4]. До списку випускників, які за останні роки захистили кандидатські дисертації, треба додати Людмилу Володимирівну Нагорну (2009), Аллу Анатоліївну Кіт (2013), Оксану Олександрівну Бублик (2013), Світлану Миколаївну Михайлютенко (2013), Ларису Юріївну Хижню (Кісільову) (2014), Катерину Богданівну Гаврик (2015), Терезу Петрівну Локес-Крупку (2015), Наталію

Сергіївну Канівець (Ульянко) (2015), Віталія Васильовича Мельника (2017) і Юлію Богданівну Манойло (2017). До списку випускників, які захистили докторські дисертації, додалось двоє – Olga Gavrilova (Ольга Бідюк) (Dr. med. vet., Університет ім. Юстуса Лібіха, м. Гізен, ФРГ, 2008) та Людмила Володимирівна Нагорна (2017).

Природа і життя – як її частина – невблаганно розставляє все на свої місця. Доцент Микола Васильович Лисенко і старший викладач Ігор Григорович Панасенко пішли на заслужений відпочинок.

Із глибоким сумом треба згадати і наших колег, які, залишивши добру пам'ять про себе, пішли у вічність. Це професори Петро Петрович Герцен, Алевтина Федорівна Карішева і Петро Іванович Локес; доценти Сергій Васильович Аранчій, Олександр Павлович Лапенко, Василь Йосипович Сосницький, Леонід Михайлович Данилко, Валентина Михайлівна Юдінцева і Віктор Павлович Плугатирьов та асистент-сумісник Едуард Володимирович Буткевич.

За 25 років на ФВМ ПДАА сформовано 5 кафедр із загальним колективом у 55 осіб, зокрема 41 викладач і 14 допоміжних працівників. В числі викладачів є 5 докторів наук, професорів; 27 кандидатів наук, із них 24 доценти; 5 старших викладачів, 2 з яких кандидати наук; 4 асистенти.

Матеріально-технічна база, аудиторний фонд та рівень кваліфікації педагогів дає змогу вести якісну підготовку фахівців зі спеціальності «Ветеринарна медицина». Про це свідчить такий факт: 12–14 квітня 2017 року на базі Миколаївського НАУ проходив II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Біологія» за напрямом «Біологія тварин», в якому взяли участь 76 здобувачів вищої освіти з різних ВНЗ України. Команда ФВМ ПДАА в складі студентів III курсу Каріни Русланівни Дуденко, Ігоря Володимировича Клець, Катерини

Петрівни Крупи, Юлії Вадимівни Максименко і Євгенії Сергіївни Фірсової завоювала почесне II місце. В індивідуальному заліку почесне II місце виборов Ігор Клець, який набрав 161 бал із 200 можливих. Окремо відмічена Юлія Максименко, яка написала найкращу роботу з анатомії та гістології.

За 25 років на факультеті підготовлено і випущено 2320 фахівців ветеринарної медицини, зокрема 1544 спеціаліста, 350 магістрів і 426 бакалаврів ветеринарної медицини. З них 33 захистили дисертації наукового ступеня кандидата ветеринарних наук, 5 із їх числа – доктора ветеринарних наук та одна випускниця – Dr. med. vet.

На сьогодні уже більше половини лікарів-практиків ветеринарної медицини Полтавської області є випускниками ФВМ ПДАА. Частина з них обіймає відповідальні посади: директора регіональної обласної лабораторії ветеринарної медицини (Я. С. Аранчій), начальників районних управлінь ветеринарної медицини (Ю. Шніт, А. Гришук, О. Іваніна, С. Павлов), завідувачів районних лабораторій ветеринарної медицини (О. Громенко, А. Демиденко), заступника начальника головного управління Держпродспоживслужби в м. Києві (О. Овчаренко) та провідного лікаря ветеринарної медицини цієї ж установи (А. Кіт). Приватні клініки ветеринарної медицини мають О. Мачуський в Києві та Ю. Лихошвай у Полтаві. За кордоном працюють О. Бідюк, С. Рибачук, Т. Совик, О. Тепайкіна, А. Краснова, А. Шараєв та інші.

У досить складних умовах знаходиться зараз наша держава. В такому ж стані і освіта, про що вже повідомлялось [5]. Однак, не дивлячись на всі негаразди, ФВМ у ПДАА, як свідчать наведені факти, створений своєчасно, потрібний державі і здатний продовжувати підготовку кваліфікованих фахівців ветеринарної медицини.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бердник В. П. Відкриття меморіальної дошки визначному вченому педагогу К. П. Чепурову / В. П. Бердник // Вісник ПДАА. – 2004. – №1. – С. 116.
2. Бердник В. П., Мачуський О. В. Внесок вчених – вихідців із Полтавської губернії у становлення та розвиток ветеринарної медицини / В. П. Бердник, О. В. Мачуський // Вісник ПДАА. – 2005. – №2. – С. 117–119.
3. Бердник В. П. Спогади про засновника Полтавської ЗНДВС доктора ветеринарних наук Т. В. Пашова / В. П. Бердник, Н. Т. Пашова,

3. Г. Пісоцька // Вісник ПДАА. – 2009. – №9. – С. 115–118.
4. Бердник В. П. До історії створення та становлення факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії / В. П. Бердник // Наукові праці ПДАА. Серія : Ветеринарна медицина. – 2013. – №6. – С. 8–16.
5. Бердник В. П. Сучасний стан підготовки та рівень кваліфікації спеціалістів ветеринарної медицини / В. П. Бердник, І. Ю. Бердник, О. О. Бублик, О. Б. Киричко : матеріали 48-ї науково-методичної конференції викладачів і аспі-

ВІТАННЯ

рантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти». – 15–16 лютого 2017 року, м. Полтава. – С. 34–38.

6. Додаток до рішення Полтавського губернського земельного управління від 1924 року,

№ Р-1503-1-239. Характеристика на Безпечнікова В. Д.

7. Історія та сьогодення факультету ветеринарної медицини (присвячується 20-й річниці від дня заснування). – Полтава, 2012. – 62 с.

***Бердник В. П.**, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин ПДАА, голова Асоціації спеціалістів ветеринарної медицини Полтавської області*

***Кулинич С. М.**, доктор ветеринарних наук, професор, декан ФВМ ПДАА*

***Бердник І. Ю.**, кандидат біологічних наук, доцент*